

انگیزاننده‌ها و پیامدهای شرط‌بندی در فوتبال؛ رویکرد ساختاری

طاهره محسنی سرشت^۱، حسین عیدی^{۲*}

۱. کارشناسی ارشد مدیریت رویداد ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.
۲. استادیار گروه مدیریت، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

نویسنده مسئول مقاله: حسین عیدی

ایمیل نویسنده مسئول: h.eydi@razi.ac.ir

تاریخ ارسال: ۱۳۹۹/۱۰/۱۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۵/۰۴

Motivations & Consequences of Betting in Football; Structural Approach **Taherh Mohseni Seresh¹, Hossein Eydi^{2*}**

1. M.Sc. of Sport Management, Razi University, Kermanshah, Iran.
2. Assistant Prof. of Sport Management, Razi University, Kermanshah Iran.

Corresponding Author: Hossein Eydi

Email: h.eydi@razi.ac.ir

Received: (2021/01/03)

Accepted: (2021/07/26)

Abstract: This paper aims to study the motivators & consequences of betting in football by using the structural equations approach. In the first stage, a qualitative method & to test the pattern, a quantitative method based on structural equations pattern were applied. The population in the qualitative part consisted of experts & academics in sports management which was chosen through purposeful sampling method, snowball method, & theoretical saturation factor of the desired sample method. Eleven of these academics & experts were interviewed. In the qualitative part, the data was gathered via a questionnaire designed by the researcher. In the quantitative part, random purposeful sampling was used (385 people). The findings of the present research showed that betting motivators include social incentives, social media/networks, tempting motivators, pleasure, & the outcomes of betting. It is suggested that legal measures such as cyber police surveillance of these websites be taken. Moreover, alternative recreational activities & facilities need to be provided for the young, if their tendency toward these sites is to be reduced.

Keywords: Betting, Corruption, Football, Gambling.

چکیده: این پژوهش با هدف انگیزاننده‌ها و پیامدهای شرط‌بندی در فوتبال؛ رویکرد معادلات ساختاری انجام شد. در مرحله اول، از روش کیفی و برای آزمون الگو از روش کمی مبتنی بر الگوی معادلات ساختاری استفاده گردید. جامعه این پژوهش در بخش کیفی، خبرگان و اساتید مدیریت ورزشی بودند که با استفاده از روش‌های نمونه‌گیری هدفمند و گلوله برفی و شاخص اشباع نظری نمونه مورد نظر انتخاب شد. بر این اساس از ۱۱ نفر از متخصصان و اساتید مصاحبه به عمل آمد. در بخش کمی، با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته، اطلاعات جمع‌آوری شد. روش نمونه‌گیری در بخش کمی از نوع تصادفی هدفمند بود (۳۸۵ نفر). یافته‌های پژوهش نشان داد انگیزاننده‌های شرط‌بندی شامل مشوق‌های اجتماعی، انگیزاننده‌های فضای مجازی، وسوسه‌انگیزی، لذت بخشی و پیامدهای شرط‌بندی شامل ابعاد اجتماعی، قانونی و فردی بود. همچنین، مدل پژوهش از برازش مناسب برخوردار بود. بر این اساس پیشنهاد می‌شود اقدامات قانونی مانند نظارت پلیس فتا بر سایت‌ها اعمال شود. همچنین جهت کاهش گرایش جوانان به این فضاها باید فعالیت‌های جایگزین مناسب در دستور کار قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: شرط‌بندی، فساد، فوتبال، قمار.

مقدمه

در عصر حاضر ورزش به گونه‌ای وارد متن زندگی انسان‌ها شده است که در برخی موارد می‌توان با توجه به نگرش افراد و مشارکت در فعالیت‌های ورزشی طرز تفکر، سبک زندگی و میزان سرمایه اجتماعی آنان را بازشناسی کرد. در اهمیت این پدیده اجتماعی می‌توان گفت که مردم در سراسر دنیا و در مکان‌های اجتماعی مختلف، به طور فزاینده‌ای به گفتگو در مورد ورزش می‌پردازند (کواکلی^۱، ۲۰۱۵). ورزش از دهه ۱۹۵۰ به واسطه‌ی رشد و گسترش فناوری اطلاعاتی و ارتباطی مانند تلویزیون و اینترنت به طور شگرف و بی سابقه‌ای رشد و پیشرفت داشته و تحولات بنیادی را پشت سر گذاشته است (قدیمی، ۲۰۱۴). طی فرایند جهانی شدن گردش مالی هنگفتی که در ورزش (به خصوص فوتبال) وجود دارد حمایت کنندگان را وسوسه می‌کند تا هرروز سرمایه بیشتری را در ورزش خرج کنند زیرا آن‌ها به رویدادهای بزرگ المپیک و جام جهانی به عنوان کاسی‌های پرسود نگاه می‌کنند. (کنستانتینو و همکاران، ۲۰۱۳). قابلیت‌های اینترنت، ابزاری را برای شرط‌بندی‌های غیرقانونی در اختیار دلان گذاشته که می‌توانند به شرط‌بندی آنلاین بپردازند، به طوریکه حتی ممکن است مجوز قانونی برای کار در آن کشور را نداشته باشد (پالمر، ۲۰۱۴) در واقع، توسعه اینترنت در دهه ۱۹۰۰ در افزایش شرط‌بندی به وسیله پیمودن مرزهای کشورها و فراهم آوردن بازار شرط‌بندی جهانی سهم بسزایی داشت. (لاسترا، ۲۰۱۸) شرط‌بندی یکی از این کاسی‌های پر سود است. شرط‌بندی به پیش‌بینی نتایج رویدادهای مختلف همچون فعالیت‌های ورزشی در ازای مبلغ معینی پول و یا دارایی تعریف می‌گردد (ریکوود^۲ و همکاران، ۲۰۱۰). اقشار مختلف جامعه، به خصوص قشر جوان، با تنوعی از فرصت‌های شرط‌بندی مشغول هستند و بسیاری از آنها در اشکال متنوعی از شرط‌بندی مشغول می‌گردند (ترنر، ۲۰۱۱). شرط‌بندی به دو شکل شرط‌بندی‌های تفریحی (که بین دو دوست یا دو همکار برسر نتیجه یک مسابقه صورت می‌گیرد و منافع حاصل از آن می‌تواند شامل وجه نقدی یا صرف شام باشد.) شرط‌بندی پاتولوژیک که طی آن فرد با بی پولی مواجهه می‌گردد و وقت زیادی را صرف شرط‌بندی می‌کند که

پیامدهایی برای فرد قمارباز، جامعه و دیگران دارد، طبقه بندی می‌گردد (نیل و همکاران، ۲۰۰۵). شرط‌بندی و قمار به دلیل ماهیت هیجان انگیز و نیز به دلیل علاقه همیشگی انسان به آگاهی از آینده نامعلوم، از زمان‌های دور موردعلاقه بشر بوده است (مک‌گوان^۳، ۲۰۱۳). قمار دارای اشکال و جلوه‌های گوناگونی از جمله خرید بلیط بخت آزمایی و شرکت در لاتاری، بازی بینگو، بازی با کارت، شرط بستن بر سر نتایج مسابقات ورزشی مانند فوتبال، بسکتبال و اسب سواری، شرط بستن بر سر نتیجه انتخابات و ... می‌باشد. در حقیقت، امروزه اقشار مختلف جامعه، به خصوص قشر جوان، با تنوعی از فرصت‌های شرط‌بندی روبرو هستند و بسیاری از آن‌ها در اشکال متنوعی از شرط‌بندی مشغول می‌گردند (قاسمی و همکاران، ۲۰۱۴).

لذا با توجه به اهمیت بالای ورزش در کشورهای مختلف و خیل عظیم هواداران در رشته‌های ورزشی مختلف، شرکت‌های بزرگ ورزشی کارخانجات صنعتی، رسانه‌های گروهی و صنایع شرط‌بندی (سایت‌ها و بنگاه‌های شرط‌بندی) در سال‌های اخیر نگاه ویژه‌ای به این عرصه داشته‌اند (دلانی^۴، ۲۰۰۷). با توجه به محبوبیت جهانی فوتبال، خصلت احتمالی و شانسی بازی، مشخص نبودن نتیجه بازی شرط‌بندی‌های در فوتبال گسترش زیادی داشته‌اند (پالامینو^۵ و همکاران، ۲۰۰۹). برگه‌ها و سایت‌های شرط‌بندی حکایت از پدیده اجتماعی جدیدی دارند که در ارتباط با اقتصاد زیرزمینی شکل گرفته‌اند (شارع پور، ۲۰۱۵). بر همین اساس، در بسیاری از کشورها، متولیان امور سیاسی و اقتصادی، در کنار اتخاذ روش‌های غیر سرکوبگرانه، از حقوق کیفری به عنوان ابزاری جهت مبارزه با این پدیده ضد اقتصادی و ضد اجتماعی استفاده کرده و قوانین جزایی بعضاً شدیدی برای مقابله با آن پیش بینی کرده‌اند (حبیب زاده و همکاران، ۲۰۱۰).

در زمینه شرط‌بندی در ورزش پژوهش‌های مختلفی انجام شده است که هر کدام از زوایای مختلف به این موضوع پرداخته‌اند. احمدی ناطور و همکاران (۲۰۱۹)، در تحقیقی با عنوان تحلیل شرط‌بندی‌های ورزشی در نظام حقوقی ایران به این نتیجه رسیدند

3 McGowan
4 Delaney
5 Palomino

1 Coakley
2 Rickwood

حداقل ۹۹ درصد از شرطبندی‌های ورزشی حداقل ۸۱ (میلیارد دلار در سال) در این کشور غیرقانونی است که توسط دلانان در خارج کشور انجام می‌گیرند. مائو^۲ و همکاران (۲۰۱۴) گزارش کردند که بین ورزش و شرطبندی رابطه طولانی و همزیستی نزدیکی وجود دارد. زیرا مهم‌ترین خصلت رویدادهای ورزشی نامشخص بودن نتایج آنهاست که این خصلت ورزش برای انجام شرطبندی‌ها جذابیت تولید می‌کند. در سال‌های اخیر با افزایش تعداد سایت‌های غیرقانونی پیش‌بینی فوتبال، فعالیت‌ها در این زمینه از پیش‌بینی به قمار تبدیل شده است! در حال حاضر سایت‌های زیادی هستند در زمینه پیش‌بینی برد و باخت، تعداد گل‌ها، نام گلزنان، تعداد کرنر و خطا، اخراج و اخطار و هر چیز دیگری که در یک مستطیل سبز رخ می‌دهد، ضریب پیش‌بینی تعیین می‌کنند. بدیهی است در صورتیکه از گسترش شرطبندی و فسادهای متعاقب آن در عرصه ورزش جلوگیری نشود، عواقبی در پی خواهد داشت که از آن جمله می‌توان به سلطه سرمایه داری در ورزش، نقض فلسفه ورزش یعنی رقابت سالم و جوانمردانه لطمه به شهرت و آوازه سازمان‌های ورزشی، رشته‌های ورزشی و افراد درگیر در ورزش، نقض شایسته سالاری کاهش انگیزه کارکنان سازمان‌های ورزشی و ورزشکاران نوپا، از دست رفتن هواداران، تماشاگران و بینندگان تلویزیونی و در نتیجه از دست رفتن حمایت حامیان مالی اشاره کرد. با توجه به عضویت اقشار مختلف مردم در این سایت‌ها و مقایسه آماری تعداد کاربران این سایت‌ها با سال قبل پیش‌بینی می‌شود که حتی طی پنج سال آینده حضور مالی کاربران در این بنگاه‌های شرطبندی و پیش‌بینی نتایج از شرکت‌های هرمی نیز پیشی بگیرد. این مسئله به خصوص از دهه ۸۰ به بعد به صورت قارچ گونه رشد کرده و به یک مسئله به ظاهر خاموش در کشور به ویژه استانهای شمالی کشور مانند مازندران، گیلان، گلستان و تهران تبدیل شده است (شبکه خبر، ۲۰۱۵). علاوه بر این با توجه به گزارش مراجع قضایی مازندران، برنامه شوک شرطبندی‌ها در مازندران عمدتاً توسط مردان جوان پیگیری میشود که ضررهای مالی کلان، از دست دادن زمین، خانه و ماشین و همچنین طلاق و تضاد خانوادگی را برای آنها به دنبال داشته

که در ایران، علیرغم اینکه شرطبندی ورزشی طی چند سال اخیر رو به فزونی گذاشته و گزارشات مراجع سیاسی و قضایی، از تبدیل شدن آن به مسئله‌ای اجتماعی حکایت دارد، رویکرد قانونی مشخص و سیاست منسجمی در برخورد با آن وجود ندارد و رویه قضایی ایران، عمدتاً شرطبندی ورزشی را مشمول حکم ماده ۷۰۵ قانون مجازات اسلامی دانسته و مرتکبین آن را با عنوان مجرمانه قماربازی تحت پیگیری و مجازات قرار می‌دهد.

طیبی و همکاران (۲۰۲۰)، در تحقیقی با عنوان نقش فرهنگ در پیش‌گیری از شرطبندی در ورزش به این نتیجه رسیدند که مهمترین نقش‌های فرهنگ در پیش‌گیری از شرطبندی به ترتیب شامل ارزش‌های بنیادین (۰/۹۰)، جامعه‌پذیری و کنترل رفتار (۰/۸۹)، هویت‌بخشی (۰/۸۶)، ایجاد تغییر (۰/۸۲)، عوامل و شیوه‌های انگیزشی (۰/۷۸) و ایجاد ثبات اجتماعی (۰/۶۷) بودند. با توجه به یافته‌های تحقیق می‌توان نتیجه گرفت با داشتن فرهنگ غنی و گسترش آن در تمامی سطوح جامعه، می‌توان از شرطبندی در ورزش پیش‌گیری نمود.

علی‌وردی‌نیا و همکاران (۲۰۱۶) با تبیین شرطبندی‌های ورزشی دانشجویان دانشگاه‌های شهر رشت از دیدگاه نظریه یادگیری اجتماعی ایگزیز گزارش کردند که میزان مشارکت دانشجویان در فعالیت‌های شرطبندی در بستری اجتماعی صورت می‌گیرد و تغییر چنین الگوهای رفتاری در وهله اول نیازمند الگوسازی فرهنگی مناسب می‌باشد. معارف‌وند و همکاران (۲۰۱۶) در یک پژوهش کیفی انواع قمار و پیامدهای آن، به این نتیجه رسیدند که اگرچه شرطبندی روی سه ورزش اسب سواری، شنا و تیراندازی در ایران قانونی است ولی اشکال مختلفی از قمار نیز به شکل غیرقانونی در کشور انجام می‌شود.

از طرف دیگر، وینسن (۲۰۱۱) در پژوهشی تحت عنوان رواج مشکلات شرطبندی میان جوانان در کشورهای شمال اروپا نشان داد که در کشورهای اسکاندیناوی نرخ فعالیت‌های شرطبندی در گروه جوانان ۵ برابر گروه بزرگسال است. کلی^۱ (۲۰۱۱) نیز با بررسی ممنوعیت شرطبندی ورزشی در آمریکا بیان کرد با اینکه شرطبندی ورزشی در بسیاری از ایالات آمریکا ممنوع است، ولی

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش، از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. اطلاعات در دو بخش کیفی و کمی حاصل شد. جامعه این پژوهش در بخش کیفی، شامل اساتید جامعه‌شناسی و مدیریت ورزشی بودند. در بخش کیفی از مصاحبه استفاده شد و تا رسیدن به اشباع نظری مصاحبه‌ها ادامه یافت. همچنین، بر مبنای مصاحبه‌ها و کدهای شناسایی شده در بخش کیفی و مطالعه پیشینه موضوع چک لیستی حاوی متغیرها و گویه‌های مرتبط با عوامل انگیزاننده و پیامدهای حضور در سایت‌های پیش بینی فوتبال تدوین گردید. در بخش کمی، جامعه آماری، شامل تمامی دانشجویان شهر کرمانشاه بودند. معیار انتخاب نمونه عضویت در سایت‌های شرط‌بندی بود. روش نمونه‌گیری از نوع تصادفی هدفمند بود. بر اساس فرمول کوکران ۳۸۵ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. از این تعداد ۳۳۷ پرسشنامه به طور صحیح برگشت داده شد که مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات در بخش کیفی شامل مصاحبه نیمه ساختار یافته و در بخش کمی شامل پرسشنامه محقق ساخته بود. در بخش کیفی از مصاحبه جهت شناسایی عوامل مدنظر استفاده شد و این عوامل در این بخش شناسایی گردیدند. در بخش کمی از پرسشنامه حاصل از مصاحبه‌ها استفاده شد. پرسشنامه شامل ۳۶ سوال و در قالب مقیاس ۵ ارزشی طراحی شد. تأیید روایی و دقت پژوهش، معتبر بودن، اطمینان‌پذیری و قابلیت تأیید داده‌ها بررسی شد. برای تضمین معتبر بودن، یافته‌های این مطالعه به شرکت کنندگان ارائه شد و آنها نظرات خود را درباره هماهنگی یافته‌ها با تجربیات خود به محققان ابراز کردند (بازگشت به‌منظور تعیین اعتبار)، همچنین تعمق مشارکتی پیرامون مضمون‌های پدیدار شده توسط گروه پژوهش در مراحل مختلف مطالعه انجام شد. در تحقیق حاضر پایایی مدل اندازه‌گیری بوسیله ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی مورد ارزیابی قرار گرفتند. بارعاملی از طریق محاسبه مقدار همبستگی شاخص‌های یک سازه با آن سازه محاسبه می‌شود که اگر این مقدار برابر و یا بیشتر از مقدار ۰.۴ شود موید این مطلب است که واریانس بین سازه و شاخص‌های آن از واریانس خطای اندازه‌گیری آن سازه بیشتر بوده

است (خبرگزاری گیلان فردا و روزنامه شوک، ۲۰۱۴؛ روزنامه خبر شمال، ۲۰۱۵)

رشد سریع و روزافزون فعالیتهای شرط‌بندی، توجه بسیاری از محققین و صاحب نظران حوزه‌های مختلف علوم اجتماعی از قبیل جرم‌شناسی، روانشناسی، جامعه‌شناسی و حقوق، را نیز به خود جلب نموده است (تیسیتسیکا، ۲۰۱۰)

بر اساس آمار ارائه شده از سوی برخی محققین، جیبیری ۱۱ درصد، فساد اخلاقی ۹۱ درصد، ضرب و جرح ۴۱ درصد، جرایم جنسی ۱۱ درصد و خودکشی ۱ درصد از جرایم ناشی از شرط‌بندی و قمار را تشکیل میدهد (کی‌نیا، ۲۰۱۶)

برگه‌ها و سایت‌های شرط‌بندی حکایت از پدیده اجتماعی جدیدی دارند که در ارتباط با اقتصاد زیرزمینی شکل گرفته‌اند (شارع پور، ۲۰۱۵). این فعالیتهای شرط‌بندی را جرائم سازمان یافته گویند که بسیاری از ویژگیهای سوداگری متعارف را دارند، اما غیرقانونی محسوب میشوند (گیدنز، ۲۰۰۶). بنابراین با توجه به ماهیت مبهم این شرط‌بندی‌ها و ناشناخته بودن موضوع باید به دنبال شناخت و شفاف سازی پدیده موردنظر بود. متأسفانه در چند سال اخیر در شهر کرمانشاه به دلیل نبود موقعیتهای شغلی مناسب و سخت تر شدن شرایط اقتصادی و پول درآوردن در شهر، افراد در این سایت‌ها به آسانی می‌توانند درآمد داشته باشند بدون این که نیاز به مهارت خاصی یا تلاش اضافه‌ای داشته باشند در حالی که در رختخواب خود دراز کشیده‌اند با تلفن همراه خود می‌توانند پول درآورند. از این رو توجه به روند رو به افزایش سایت‌های شرط‌بندی می‌تواند زمینه‌های لازم برای تحت تاثیر قرار دادن جوانان در جهت شرکت در این چنین سایت‌هایی را به وجود آورد. بنابراین برای کاهش صدمات حاصل از شرکت در این سایت‌ها، باید انگیزاننده‌ها و پیامدهای سایت‌های شرط‌بندی را شناخت تا از این طریق به دنبال جایگزینی برای این چنین سرگرمی‌هایی بود. لذا این پژوهش برای پاسخ به این سوال انجام شده است که انگیزاننده‌ها و پیامدهای شرط‌بندی در فوتبال چه مواردی هستند؟

در مرحله کدگذاری باز و با کدگذاری، تعداد ۵۶ مفهوم اولیه را استخراج نمود و بعد از ویرایش تعداد ۳۶ کد اولیه استخراج گردید. در مرحله بعد مقوله‌های عمده بر اساس ابعاد دسته بندی شد. در این مرحله مفاهیم تولید شده به صورت منطقی و تحلیلی به دنبال هم فهرست‌وار آورده شده است. کدهای بدست آمده در مرحله اول در قالب ۷ مفهوم انتزاعی کدگذاری شدند. مفاهیمی که در مرحله کدگذاری اولیه استخراج شدند، جهت تشکیل مقوله‌های عمده در مرحله کدگذاری متمرکز یا ثانویه، مجدداً مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتیجه این تحلیل تولید ۲ مقوله عمده بود. این موارد به همراه هر کدام از مفاهیم مرتبط در جدول ۱ به نمایش درآمدند.

و پایایی در مورد آن سازه قابل قبول است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از مدل معادلات ساختاری استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

در ابتدا به یافته‌های توصیفی نمونه‌ها می‌پردازیم:

۴۶ درصد از نمونه‌های پژوهش در محدوده سنی ۲۰ تا ۲۳ سال قرار داشتند و ۶۹ درصد افراد مجرد و بیشترین نمونه آماری دانشجویان مقطع کارشناسی بودند. سابقه فعالیت بیشترین نمونه آماری کمتر از سه سال می‌باشد نوع آشنایی افراد با این سایت‌ها از طریق تبلیغات صورت گرفته است. بیشترین نمونه آماری پژوهش روزانه کمتر از ۲ ساعت در این سایت‌ها فعالیت داشتند. پژوهشگر

جدول ۱. ویژگی‌های فردی مصاحبه‌شوندگان

Table 1. Personal Characteristics of the Interviewees

ردیف	تحصیلات	جنسیت	سمت	رشته تحصیلی	سن
q1	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۴۰
q2	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۴۳
q3	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۵۰
q4	دکتری تخصصی	زن	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۴۵
q5	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۴۷
q6	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۴۸
q7	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۵۷
q8	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۴۳
q9	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	مدیریت ورزشی	۶۰
q10	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	جامعه شناسی	۴۲
q11	دکتری تخصصی	مرد	هیئت علمی	جامعه شناسی	۵۰
q12	دانشجوی دکتری تخصصی	مرد	دانشجو	جامعه شناسی ورزشی	۴۷

جدول ۲. نحوه شکل‌گیری مقولات به دست آمده در بخش کیفی (انگیزاننده‌ها)

Table 2. How to Form the Categories Obtained in the Qualitative Section

لذت بخشی	افرادی که در پیش بینی‌ها شرکت می‌کنند به دنبال کسب هیجان هستند.
	افراد قمارباز ریسک‌پذیری بالایی دارند.
انگیزاننده‌ها	برای پرکردن اوقات فراغت به دنبال شرط‌بندی هستند.
	افراد از شرط‌بندی به عنوان تفریح و سرگرمی استفاده می‌کنند.
	اینکه شرط‌بندی‌ها قابل پیش بینی نیست موجب جذابیت می‌شود.
	افراد قمارباز به دنبال کسب تجربه جدید شرط‌بندی می‌کنند.
وسوسه انگیزی	قماربازان فکر می‌کنند از این طریق به راحتی کسب درآمد میکنند.
	افراد می‌توانند به شکل پنهانی درآمد داشته باشند.
	افراد منفعت طلب بیشتر جذب این سایتها میشوند.
	با اولین پیش بینی درست افراد طمع می‌کنند.
	باخت‌های میلیمتری افراد را به شرط‌بندی‌های بعدی وسوسه میکند.

انگیزاننده‌های فضای مجازی	شرطبندی نیاز به مهارت خاصی ندارد. افراد به راحتی به این سایت‌ها دسترسی دارند. مدیران این سایت‌ها اعتماد افراد را جلب میکنند.
مشوق‌های اجتماعی	تبلیغات وسیع در فضای مجازی افراد را جذب شرطبندی میکند. هنجارهای اجتماعی نادرست باعث تشویق افراد به قمار می‌شود. افراد به دلیل همراهی با دوستان شرطبندی می‌کنند. فرد قمارباز به دلیل حمایت از تیم محبوب خود قمار می‌کند.

جدول ۳. نحوه شکل‌گیری مقولات به دست آمده در بخش کیفی (پیامدها)

Table 3. How to Form the Categories Obtained in the Qualitative Section

پیامدها	مشکلات اجتماعی	افراد قمارباز کمتر در جمع‌های خانوادگی حاضر می‌شوند. قماربازان از انجام مسئولیت‌های اجتماعی شانه خالی می‌کنند. افراد قمارباز با اطرافیان زیاد بحث و جدل می‌کنند. در صورت ترویج قمار عقلانیت در اجتماع کاهش می‌یابد. روابط خانوادگی فرد قمارباز دچار مشکل می‌شود. به دنبال ترویج قمار اعتماد اجتماعی کاهش پیدا می‌کند.
	مشکلات قانونی	افراد قمار باز دچار ورشکستگی مالی می‌شوند. فرد قمارباز در صورت بازداشت سابقه دار خواهد شد. (سوء پیشینه) قمار موجب ترویج قانون گریزی خواهد شد. ترویج قمار باعث می‌شود افراد از راه‌های غیر قانونی کسب درآمد کنند.
	مشکلات قانونی	افراد قمارباز راحت تر دروغ می‌گویند. قماربازان دچار اعتماد به نفس کاذب می‌شوند. فرد قمارباز به شرطبندی اعتیاد پیدا میکند. افراد قمارباز به علت درگیری فکری زیاد در بیشتر مواقع عصبی و خشمگین هستند. قماربازان درگیر افسردگی میشوند. افراد درگیر شرطبندی ضرر مالی می‌بینند. قمار بازان فشار روانی زیادی تحمل می‌کنند. جوانان درگیر قمار دچار افت تحصیلی می‌شوند.

بر اساس نتایج به دست آمده از کدبندی مصاحبه در روش کیفی مولفه‌های موثر بر وضعیت شرطبندی در سراچه‌های پیش بینی (مورد مطالعه فوتبال) شناسایی شدند. همچنین بر اساس یافته‌های بخش کمی بیشترین نمونه آماری در محدوده سنی ۲۰ الی ۲۳ قرار دارند. همچنین بیشترین نمونه آماری مجرد هستند. بیشترین نمونه آماری دانشجوی کارشناسی و دارای فعالیت سابقه کمتر از ۳ سال هستند و بیشترین نمونه آماری از طریق تبلیغات در سایت‌های شرطبندی آشنا شدند. در مرحله بعد از تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول استفاده شد. بر مبنای یافته‌های تحلیل عاملی مرتبه اول از آن جا که میزان ضریب همه ی گویه‌ها بیشتر از ۰/۵۰ است بنابراین تمامی گویه‌ها در پرسشنامه دارای برازش مناسب است و می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند.

جدول ۴. برازش مدل ساختاری
Table 4. Structural Model Fit

نتیجه	دامنه مورد قبول	تبيين شاخص‌ها	مدل‌ها شاخص‌ها
مطلوب	> ۰/۹۰	۰/۹۱	CFI
مطلوب	> ۰/۹۰	۰/۹۳	NFI
مطلوب	> ۰/۹۰	۰/۹۳	GFI
مطلوب	< ۰/۱	۰/۰۷۵	RMSEA
مطلوب	< ۰/۰۵	۰/۰۰۱	P-value

نتایج جدول فوق، نشان می‌دهد که شاخص تناسب تطبیقی (CFI)، شاخص نیکویی برازش (GFI)، شاخص برازش هنجاری (NFI) و جذر برآورد واریانس خطای تقریبی (RMSEA) در حد مطلوبی قرار دارند، بدین معنی که مدل تحقیق حاضر دارای برازش مطلوبی است و به عبارتی داده‌های حاصل از تحقیق مدل نظری تحقیق را حمایت و تأیید می‌کنند.

جدول ۵. نتایج حاصل از تحلیل مدل معادلات ساختاری

Table 5. Results of Structural Equation Model Analysis

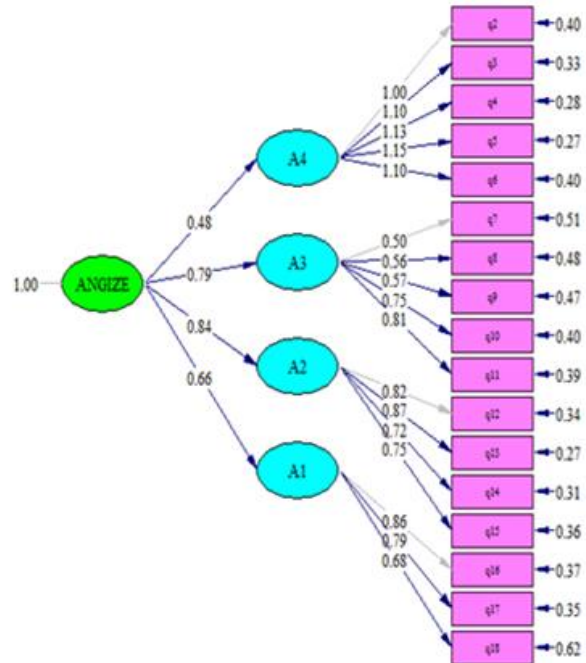
رتبه	ضریب معناداری	میزان اثر	شاخص‌ها	نشانه
۱	۱۳/۰۶	۰/۹۱	قانونی	GHANONI
۲	۱۳/۲۵	۰/۸۶	فردی	FARDI
۳	۸/۶۷	۰/۸۵	اجتماعی	EJTEMA

بر اساس جدول فوق و ضریب تأثیر و معناداری مستخرج از تحلیل عاملی مرتبه دوم، به ترتیب شاخص‌های قانونی، فردی و اجتماعی دارای اولویت هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

افزایش شرط‌بندی‌های غیرقانونی در ورزش از طریق روشهای اینترنتی و غیراینترنتی، موجب تأثیرات مخرب پرورش و ابعاد اجتماعی و فرهنگی جامعه خواهد شد که باید با استفاده از بسترهای مناسب از ورود دیگر افراد جامعه به این مبحث پیشگیری شود.

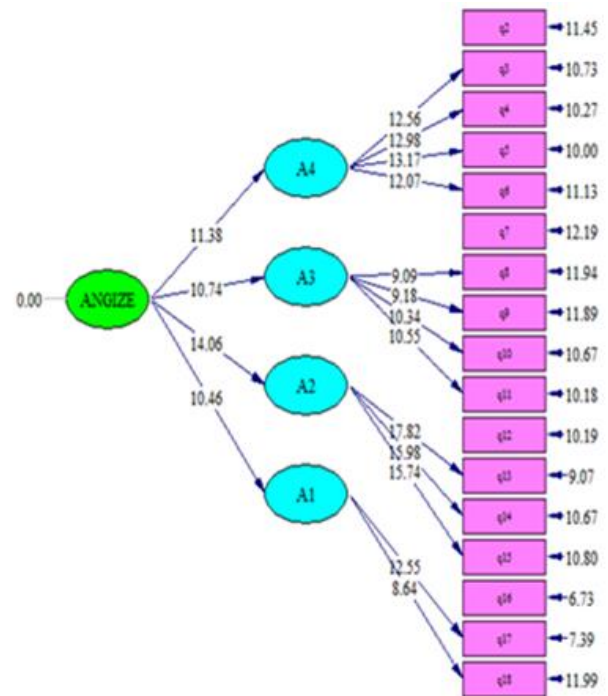
بر اساس یافته‌های پژوهش ۴۶٪ از نمونه‌ها بین ۲۰-۲۳ سال سن دارند. ویژگی‌های این رده سنی انرژی زیاد، شور و هیجان، تبعیت از دوستان و اجتماع، رویا پردازی و خیال بافی، داشتن آرزوهای دست نیافتنی است. همان طور که از یافته‌های پژوهش

Chi-Square=506.10, df=124, P-value=0.00056, RMSEA=0.075

شکل ۱. تحلیل عاملی مرتبه دوم انگیزه‌ها در حالت استاندارد

Figure 1. Second-Order Factor Analysis of Motivations in the Standard Mode

Chi-Square=506.10, df=124, P-value=0.00056, RMSEA=0.075

شکل ۱. تحلیل عاملی مرتبه دوم انگیزه‌ها در حالت معناداری

Figure 1. Second-Order Factor Analysis of Motivations in A Significant Way

تیم محبوب خود، احساس عاطفی را کنار میگذارند و بر روی تیم رقیب شرطبندی می‌کنند.

مطابق با نظرهای نمونه آماری میتوان عامل حرص و طمع را اینگونه در نظر گرفت که فرد با توجه به پیش بینی‌ها و درآمدی که از شرطبندی کسب کرده است، از داشته‌های خود راضی نیست و اقدام به شرطبندی مجدد می‌کند. چه بسا فرد شرکت کننده در شرطبندی، خود از عوامل مؤثر در نتیجه مسابقه بازیکن، داور، مربی و هر عامل پیدا و پنهانی باشد که بتواند در هر شرایطی بر جزئیترین نتایج مسابقه نه تنها در نتیجه نهایی، بلکه نتایج جانبی مانند تعداد کرنرها، اوتها و غیره تأثیر بگذارد؛ زیرا در بعضی موارد درآمدی که فرد می‌تواند در روند بازی برای خود به دست بیاورد، بسیار بیشتر از درآمد کل دوران حرفه‌ای اوست. نتایج تحقیقات هیرون و جیانگ (۲۰۱۰) و کمیته جرائم استرالیا در سال ۲۰۱۳ نیز حرص و طمع را یکی از عوامل مؤثر در شرطبندی در ورزش اعلام کرد. کاسمیرو وینبرگر (۲۰۰۸) در پژوهش‌های خود به این نتایج دست یافتند که قمار توسط فرایندهای اجتماعی و فرهنگی در دسترس افراد مانند گروه دوستان در چرخه زندگی روزمره کنترل می‌شود که تکنولوژیهای ارتباطی و ابزاری نوین در تسهیل کردن میزان درگیری افراد در قمار نقش مهمی ایفا می‌کنند. تکنولوژی‌های ارتباطی و ابزاری نوین در تسهیل کردن میزان درگیری افراد در قمار نقش مهمی ایفا می‌کنند؛ اعتماد به مدیران سایت‌ها علت بعدی گرایش افراد به این سایت‌هاست. بیشتر گردانندگان این سایت‌ها که عمدتاً زیر زمینی فعالیت دارند پس از جلب توجه و تلمیح طعمه‌های خود، فضا را به نحوی مدیریت می‌کنند که فرد در شروع قمار برای دو تا سه بار برنده شود و در نهایت پس از اینکه اطمینان او جلب کردند کل سرمایه او را با ترفندهایی خالی می‌کنند غافل از اینکه فعالیت بیشتر در سایت‌های قمار و شرطبندی منجر به فرو رفتن بیشتر در مرداب این سایت‌ها می‌شود. به گفته یک مقام مسئول در پلیس در برخی از سایت‌ها اکثر بازی‌ها دارای تقلب‌هایی به نفع گردانندگان بوده و گاهی اوقات افراد با ربات‌های طراحی شده بازی می‌کنند و در برخی دیگر نیز با توجه به مجرمانه بودن فعالیت در سایت‌های قمار در صورت برنده شدن تضمینی برای پرداخت مبالغ اعلامی به اعضاء وجود ندارد. بسیاری از شکایات این پرونده‌ها در خصوص مسودسازی

پیداست افرادی که در سایت‌های شرطبندی فعالیت می‌کنند یکی از علل گرایش خود به این سایت‌ها را کسب هیجان عنوان می‌کنند. نتایج تحقیق جاریگیو، استیوز (۲۰۱۸) نشان داد که تجربه هیجانی شخص در شرطهای هیجانی موجب میشود ریسک ناشی از شرطبندی را بپذیرد و شرطبندی را عاملی برای کسب درآمد بداند؛ بنابراین سرمایه‌های هنگفت در جریان شرطبندی قرار میدهد. البته از آنجا که فرد تجربه این هیجانات شدید را ندارد، بنابراین نمیتواند آن را کنترل کند و چون این هیجانات به دفعات بالا و پایین میشود، به مرور زمان فرسودگی روانی ایجاد میکند که به افسردگی منجر میشود. متأسفانه در چند سال اخیر در شهر کرمانشاه به دلیل نبود موقعیت‌های شغلی مناسب و سخت تر شدن شرایط اقتصادی و پول درآوردن در شهر، افراد در این سایت‌ها به آسانی می‌توانند درآمد داشته باشند بدون این که نیاز به مهارت خاصی یا تلاش اضافی داشته باشند در حالی که در رختخواب خود دراز کشیده‌اند با تلفن همراه خود می‌توانند پول درآورند. مطابق با نظرهای نمونه آماری در این تحقیق، شاخص‌هایی مانند درآمدهای کم، بیکاری، عدم تناسب درآمدها با هزینه‌ها و مقایسه وضعیت مالی خود با دیگران مهمترین شاخص‌های سوق دهنده افراد به شرطبندی‌های ورزشی به ویژه در رشته فوتبال بود. در این رابطه، یوسفی و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود ۲۴ رشته ورزشی مختلف که به صورت مستقیم درگیر فساد شده‌بودند را شناسایی کردند که از این بین رشته ورزشی فوتبال با ۹۳۳ مورد در گزارش‌های رسانه‌ها بیشترین وقوع فعالیت‌های مفسدانه را داشته است. همچنین ملایی و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود با عنوان تحلیل محتوای پوشش رسانه‌ای فساد در فوتبال ایران هفت مقوله اصلی را شناسایی کردند که شامل رفتار غیراخلاقی هواداران، ترویج خرافات، فساد در مدیریت، دلالتی، تبانی و فساد مالی ناشی از حضور افراد غیرورزشی، و در نهایت شرطبندی می‌باشند. از طرفی، عوامل اقتصادی یکی از مهمترین عوامل تأثیرگذار در بروز و گسترش شرطبندی و فساد اداری در سازمانهای ورزشی بود (هیل، ۲۰۱۱). نتایج تحقیق آگها و تیلور (۲۰۱۷) نیز نشان داد که مسائل اقتصادی در شرطبندی به حدی حائز اهمیت است که گاهی طرفداران تیم‌های ورزشی با آگاهی از توانایی تیم حریف و احتمال شکست

شخص قمارباز، در پایان قمار و پس از یک جنگ اعصاب و حالت بحرانی، به خواب می‌رود و غالباً برای تسکین اعصاب و ایجاد آرامش جسم و جانش، متوسل به الکل و سایر مواد مخدر می‌شود.

پیشنهادات کاربردی

لذا بر مبنای یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود که با توجه به پیامدهای فردی، اجتماعی و قانونی شرط‌بندی، از منظر قانونی نظارت و کنترل پلیس فتا بر فعالیت این گونه سایت‌ها بیشتر شود و همچنین با هماهنگی بانک مرکزی و دادگستری‌ها، حساب‌های بانکی و کانال‌های ارتباطی مسدود گردد. در بعد پیامدهای فردی، آگاهی بخشی به جوانان و خانواده‌های آنها از طریق رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی و همچنین دانشگاه‌ها و ... نسبت به عواقب منفی فردی مانند سرخوردگی، افسردگی و اعتیاد ناشی از این پدیده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. در بعد اجتماعی، با توجه به آسیب‌های پدیده شرط‌بندی، نظارت خانواده‌ها در کنار ایجاد مراکز تفریحی-سرگرمی و غنی سازی برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی برای سرگرمی بیشتر جوانان و فراهم کردن امکانات ورزش‌های پرهیجان در شهر می‌تواند موجب کاهش تعداد افرادی باشد که به شرط‌بندی در این سایت‌ها همت می‌گمارند. همچنین پایین آوردن قیمت بلیط استخر وسینماها و ساخت وسایل تفریحی مانند تله کابین و ... در شهر کرمانشاه، همچنین بازسازی و تجهیز سالن‌های ورزشی و شهربازی‌ها و آگاه کردن جوانان از تاثیرات مخرب این سایت‌ها در کنار نظارت بیشتر خانواده‌ها بر فرزندان و برگزاری مسابقات و جشنواره‌های ورزشی در سطح محلات و ... از پیشنهادات کاربردی دیگری است که می‌تواند وضع را بهبود ببخشد. در نهایت، هماهنگی بین بخشی بین بانک‌ها، پلیس فتا، دادگستری در کنترل و رصد سایت‌های غیر قانونی و اقدام به مسدودی آنها در کنار آگاهی بخشی رسانه‌ها و مراکز آموزش عالی و فرهنگی به خانواده‌ها و افراد مشغول به این پدیده و از طرف دیگر، ایجاد زمینه‌های سرگرمی‌های تفریحی-ورزشی سالم می‌تواند به کاهش گرایش جوانان به این پدیده تاثیر گذار باشد.

حساب‌های خود پس از برنده شدن مبالغ کلان توسط مدیران سایت‌ها اقدام به طرح دادخواهی می‌کنند.

پیامدهای ناشی از عضویت در این سایت‌ها به سه بخش تقسیم می‌شود: مشکلات اجتماعی، مشکلات قانونی، مشکلات فردی.

بر اساس یافته‌های پژوهش مشکلات قانونی مثل ورشکستگی، سو پیشینه، کسب مال از راه‌های غیرقانونی و ترویج قانون‌گریزی بیشترین میزان تاثیر را داشته است. بسیاری از افراد تمام سرمایه خود را در این سایت‌ها از دست داده و به اصطلاح ورشکست شده‌اند. نتایج تحقیق برینکل (۲۰۱۵) نشان داد که در استرالیا افراد بسیاری برای کسب درآمد ناشی از شرط‌بندی در ورزش ماشین، زمین و حتی منزل مسکونی خود را فروخته و در راه شرط‌بندی، آن را از دست داده‌اند. افزایش تعداد این سایت‌ها و گرایش اغلب جوانان به این فضا متأسفانه می‌تواند قانون‌گریزی را ترویج دهد. چرا که پیش بینی همراه با قرعه کشی که جوایز آن از پول سایر شرکت کنندگان پرداخت می‌شود، مصداق بارز قمار و از نظر علمای دینی باطل و حرام است. شرط‌بندی اینترنتی به این شیوه از مصادیق قمار و برابر ماده ۷۰۵، ممنوع است. مرتکبان به یک تا شش ماه حبس یا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می‌شوند. وقتی که افراد در این سایت‌ها که غیر قانونی هستند به راحتی عضو می‌شوند و فعالیت می‌کنند و به نحوی قانون شکنی می‌کنند در زمینه‌های دیگر هم مانند رانندگی و ... به آسانی قانون را زیر پا می‌گذارند و نکته دیگر اینکه دور زدن قانون و قانون‌گریزی در فضای مجازی به یک امر عادی تبدیل می‌شود.

بر اساس یافته‌های پژوهش مشکلات فردی همچون دزدی، خودکشی، افسردگی، اعتیاد به شرط‌بندی، اعتیاد به الکل، اضطراب و فشار روانی، افت تحصیلی و ... می‌تواند تاثیرات مخربی بر فرد داشته باشد.

قمارباز پس از طی فراز و نشیب‌ها، تبدیل به یک دزد حرفه‌ای خواهد شد، چرا که او در نهایت بازنده است. یکی از خبرنگاران نشریه انجمن امور همگانی می‌نویسد: (یکی از کارمندان شهرداری لوس آنجلس، در مدت یک سال، بیش از ۵۰ هزار دلار از صندوق شهرداری بالا کشید تا بدهی‌های (لاتاری) خود را با آن بپردازد.

References

1. Agha, N., & Tyler, B. D. (2017). An investigation of highly identified fans who bet against their favorite teams. *Sport Management Review*, 20(3), 296-308.
2. Ahmadi Natour, Z., Mansour Abadi, A., Shams Nateri, M., Mirkhalili, S. (2019). Analysis of sports betting in the Iran's legal system. *Sport Management & Development*, 8(3), 42-56. (in Persian)
3. Aliverdinia, A., Kabiri, S., Rahmati, M., Shadmanfa'at, S. (2016). An Explanation of Sports Betting among Students of Rasht Universities from the Perspective of Akers Social Learning Theory. 9(35), 115-148. (in Persian)
4. Bricknell, S. (2015). Corruption in Australian sport. *Trends & Issues in Crime & Criminal Justice* [electronic resource], (490), 1-11.
5. Coakley J. (2015). "Sport in Society: Issues & controversies". Eleven Edition. McGraw Hill publication.
6. Constantinou, A. C., & Fenton, N. E. (2013). Profiting from arbitrage & odds biases of the European football gambling market. *The Journal of Gambling Business & Economics*, 7(2), 41-70.
7. Constantinou, A. C., Fenton, N. E., & Neil, M. (2013). Profiting from an inefficient Association Football gambling market: Prediction, Risk & Uncertainty using Bayesian networks. *Knowledge-Based Systems*, 50, 60-86.
8. Delaney, T. (2007). Basic concepts of sports gambling: an exploratory review. *New York Sociologist*, 2, 93-102.
9. Ghadimi, Bahram (2014), Principles & Correspondence of Sociology of Sport, Tehran: Sociologists Publications. (in Persian)
10. Habibzadeh, J; Pourgholam, H & Omrani S (2010) Gambling crime analysis in jurisprudence & Iranian law, specialized jurisprudence quarterly.
11. Habibzadeh, M., Omrani, S., Pourgholam, H. (2010) Analysis of the crime of gambling in Iranian jurisprudence & law (Arabic title: Study on the penalty of gambling in Islamic jurisprudence & Iranian law). *Research in Islamic Jurisprudence & Law (Jurisprudence & Fundamentals of Islamic Law)*, 6 (20), 47-68. (in Persian)
12. Heron, M., & Jiang, C. (2010). The gathering storm-organised crime & sports corruption. *Australian & New Zealand Sports Law Journal*, 5 (1), 99-118.
13. Hill, D. (2015). Jumping into fixing. *Trends in Organized Crime*, 18 (3), 212-228.
14. Jauregui, P., Estevez, A., & Onaindia, J. (2018). Spanish adaptation of the Gambling Motives Questionnaire (GMQ): Validation in adult pathological gamblers & relationship with anxious-depressive symptomatology & perceived stress. *Addictive behaviors*, 85, 77-82.
15. Ghasemi, H., Keshkar, S., Mohammadi, L., Bejani, A. (2014). Comparison of behavioral characteristics of participants in predicting football competitions. *Sport Management & Development*, 3(1), 99-115. (in Persian)
16. Kelly, J. M. (2011). Sports wagering prohibition in the United States: an exercise in futility & the best development for organized crime. *Gaming Law Review & Economics*, 15(5), 257-259.
17. Keynia, Mahdi (1395). Foundations of Criminology, V. 1, Tehran University Press. (in Persian)
18. Kossmeier, S., & Weinberger, S. (2008). Efficiency of Soccer Betting Odds—Evidence from a Pan-European Electronic Market, Elsevier. In *Handbook of Sports & Lottery Markets* (pp. 447-456).
19. Lastra, R., Bell, P., & Bond, C. (2018). Sports betting & the integrity of Australian sport: Athletes' & non-athletes' perceptions of betting-motivated corruption in sport. *International journal of law, crime & justice*, 52, 185-198.
20. Maarefvand M, Mardaneh Jobehdar M, Zamani Z, Morshedi Z. (2016). Different Forms of Gambling & its Impacts; a Qualitative Research. *Socialworkmag*. 5 (3) ,41-50. (in Persian)
21. Mallaei, M., Salimi, A. Ghasemi, H (2019). Content Analysis of Media Coverage of Corruption in Iran's Football: Case Study of TV Program 90. *Communication Management in Sport Media*, 7 (2), 111-120.
22. Mao, L. L., Zhang, J. J., & Connaughton, D. P. (2015). "Sports gambling as consumption: Evidence from demand for sports lottery". *Sport Management Review*, 18 (3), 436-447.
23. McGowan, R. A., & Mahon, J. F. (2013). Sports & Internet Gambling: A Friendly Wager or a Threat to the Integrity of the Game?. Available at SSRN 2267617.
24. Neal, P. N., Delfabbro, P. H., & O'Neil, M. G. (2005). Problem gambling & harm: Towards a national definition.

25. Palomino, F., Renneboog, L., & Zhang, C. (2009). "Information salience, investor sentiment and stock returns: The case of British soccer betting". *Journal of Corporate Finance*, 15(3), 368-387.
26. Palmer, C. (2014). Sports betting research. Gambling Research Program, Department of Health & Human Services, Tasmania. Retrieved, 13(04), 2016.
27. Rickwood, D., Blaszczynski, A., Delfabbro, P., Dowling, N., & Heading, K. (2010). The psychology of gambling: APS review paper, final. Australia: APS Gambling Working Group Heading.
28. Sharpour, M. (2015). "about football betting, interview with Gilan Farda News Agency", via <http://gilanefarda.ir>. (in Persian)
29. Tayebi, M., Rahimi, A., Seyed Ameri, M. (2020). The Role of Culture in Preventing Betting in Sport. *Sport Management & Development*, 9(3), 158-171. (in Persian)
30. Tsitsika, A., Critselis, E., Janikian, M., Kormas, G., & Kafetzis, D. A. (2011). Association between internet gambling & problematic internet use among adolescents. *Journal of Gambling Studies*, 27(3), 389-400
31. Turner, N. E., Ialomiteanu, A., Paglia-Boak, A., & Adlaf, E. M. (2011). A typological study of gambling & substance use among adolescent students. *Journal of Gambling Issues*, (25), 88-107.
32. Yousefi, B., Naseri, A. (2019). Analysis of Iran's Sports Corruption Activities Using the TASP Model. *Communication Management in Sport Media*, 6(3), 23-38.

COPYRIGHTS

© 2021 by the authors. Licensee PNU, Tehran, Iran. This article is an open access article distributed under the terms & conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY4.0) (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>)